

บทที่ 2

ทฤษฎี

เนื่องจากโครงการวิจัยนี้ จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการดูด และกระบวนการอบไล่ความชื้นของสารดูดความชื้น ซึ่งกระบวนการทั้งสองกระบวนการจะเกี่ยวเนื่องกับการถ่ายเทมวลและความร้อนระหว่างอากาศกับสารดูดความชื้น ดังนั้นจะขอกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพอสังเขปดังนี้

เมื่อของไหลที่มีความหนาแน่นของสาร A เท่ากับ $\rho_{A,\infty}$ ไหลผ่านผิวที่มีพื้นที่ทั้งหมด A_s ซึ่งมีความหนาแน่นของสาร A คงที่ คือ $\rho_{A,s}$ เมื่อ $\rho_{A,\infty}$ จะเกิดการถ่ายเทมวล (R_d) ขึ้นดังสมการ (Incropera et. al. , 1990)

$$R_d = h_m A_s (\rho_{A,s} - \rho_{A,\infty}) \quad (1)$$

โดยที่

h_m คือ สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวล (Mass transfer coefficient)

จากกฎของก๊าซสมบูรณ์ (Perfect gas law) และสมการ (2) จะได้สมการอัตราการถ่ายเทมวลสาร R_d ในรูปสมการดังนี้

$$R_d = (h_m A_s / R) \times [(\rho_{A,\infty} / T_{A,\infty}) - (\rho_{A,s} / T_{A,s})] \quad (2)$$

โดยที่

$\rho_{A,\infty}$ = ความดันไอของสาร A ในกระแสของไหล (kPa)

$\rho_{A,s}$ = ความดันไอของสาร A บนพื้นผิวที่วางขวางการไหล (kPa)

$T_{A,\infty}$ = อุณหภูมิของสาร A ในกระแสของไหล (K)

$T_{A,s}$ = อุณหภูมิของสาร A บนพื้นผิวที่วางขวางการไหล (K)

R = ค่าคงที่ของก๊าซ (Gas constant)

ถ้าของไหลของสาร **A** คือ ไอน้ำในกระแสน้ำอากาศ สมการ (3) ซึ่งแสดงอัตราการถ่ายเทมวลของไอน้ำ R_d ระหว่างกระแสน้ำอากาศขึ้นและพื้นผิวสารดูดความชื้นที่วางขวางการไหลของกระแสน้ำอากาศขึ้น สามารถเขียนได้ใหม่ดังนี้

$$R_d = (h_m A_s / R) \times [(\rho_{w,\infty} / T_{w,\infty}) - (\rho_{w,s} / T_{w,s})] \quad (3)$$

โดยที่

$\rho_{w,\infty}$	=	ความดันไอของไอน้ำในกระแสน้ำอากาศ (kPa)
$\rho_{w,s}$	=	ความดันไอของไอน้ำบนพื้นผิวที่วางขวางการไหล (kPa)
$T_{w,\infty}$	=	อุณหภูมิของไอน้ำในกระแสน้ำอากาศ (K)
$T_{w,s}$	=	อุณหภูมิของไอน้ำบนพื้นผิวที่วางขวางการไหล (K)

การอบไล่ความชื้นออกจากสารดูดความชื้น จะเกิดขึ้นเมื่อความดันไอที่ผิวของสารดูดความชื้น จะเกิดขึ้นเมื่อความดันไอที่ผิวของสารดูดความชื้นสูงกว่าความดันไอน้ำ ในกระแสน้ำอากาศรอบๆ สารดูดความชื้น สมการที่ใช้ในการคำนวณอัตราการถ่ายเทมวลจะคล้ายกับสมการในกรณีของการดูดความชื้น ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$R_t = (h_m A_s / R) \times [(\rho_{w,s} / T_{w,s}) - (\rho_{w,\infty} / T_{w,\infty})] \quad (4)$$

โดยที่

$$R_t = \text{อัตราการถ่ายเทมวลของการอบไล่ความชื้น}$$

อนึ่งค่า h_m จะขึ้นอยู่กับรูปร่างของแผ่นวัตถุและอัตราการไหลของของไหล และในกรณีของการถ่ายเทความร้อน กระบวนการดูดความชื้นจากอากาศของสารดูดความชื้นจะก่อให้เกิดความร้อนขึ้นซึ่งเรียกว่าความร้อนจากกระบวนการดูดซับ อัตราความร้อนที่เกิดขึ้นมาระหว่างกระบวนการดูดซับ (Q_d) มีค่าเท่ากับผลรวมของอัตราความร้อนที่ถ่ายเทให้กับสารดูดความชื้น (Q_s) และอัตราความร้อนที่ถ่ายเทให้กับกระแสน้ำอากาศ (Q_a) ดังสมการ

$$Q_d = Q_s + Q_r \quad (5)$$

โดย ค่า Q_d สำหรับการดูดซับน้ำบนสารดูดความชื้นคำนวณได้จากสมการ

$$Q_d = R_d (C_{pw} T_{wb} + h_t) \quad (6)$$

โดยที่

$$\begin{aligned} C_{pw} &= \text{ความร้อนจำเพาะของอากาศชื้น (kJ/kgK)} \\ T_{wb} &= \text{อุณหภูมิกระเปาะเปียกของกระแสอากาศขาเข้า (°C)} \\ h_t &= \text{ค่าความร้อนของการดูดซับที่อุณหภูมิคงที่ (kJ/kgK)} \end{aligned}$$

กรณีของซิลิกาเจลและน้ำ h_t สามารถคำนวณได้จากสมการของ Biswas [6] ดังนี้

$$h_t = -1079 \omega + 2745 \quad (7)$$

โดยที่

$$\omega = \text{อัตราส่วนมวลของน้ำที่ถูกดูดซับต่อมวลแห้งของสารดูดความชื้น}$$

ค่าอัตราความร้อนที่ถ่ายเทให้กับสารดูดความชื้น Q_s คำนวณได้จาก

$$Q_s = \rho_s V_s (C_s + \omega C_w) \times (\partial T_s / \partial t) \quad (8)$$

โดยที่

$$\begin{aligned} \rho_s &= \text{ความหนาแน่นของสารดูดความชื้น (kg/m³)} \\ V_s &= \text{ปริมาตรของสารดูดความชื้น (m³)} \\ C_s &= \text{ค่าความร้อนจำเพาะของสารดูดความชื้น (kJ/kgK)} \\ C_w &= \text{ค่าความร้อนจำเพาะของน้ำ (kJ/kgK)} \\ (\partial T_s / \partial t) &= \text{อัตราการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิสารดูดความชื้นเทียบกับเวลา} \end{aligned}$$

อัตราการร้อน Q_a ที่ถ่ายเทให้กับกระแสน้ำอากาศคำนวณได้จากสมการ

$$Q_a = m_a [C_{pa} + (C_w + (\partial h_v / \partial T)) x] (T_{a2} + T_{a1}) \quad (9)$$

โดยที่

m_a	=	อัตราการไหลเชิงมวลของอากาศ (kg/s)
C_{pa}	=	ความจุความร้อนจำเพาะของอากาศ (kJ/kgK)
$(\partial h_v / \partial T)$	=	อัตราการเปลี่ยนแปลงความร้อนแฝงของน้ำเทียบกับอุณหภูมิ (kJ/kgK)
x	=	ความชื้นสัมบูรณ์ (Absolute Humidity) ของอากาศด้านเข้า
T_{a1}	=	อุณหภูมิอากาศด้านเข้ากระบวนการดูดความชื้น (°C)
T_{a2}	=	อุณหภูมิด้านออกจากกระบวนการดูดความชื้น (°C)